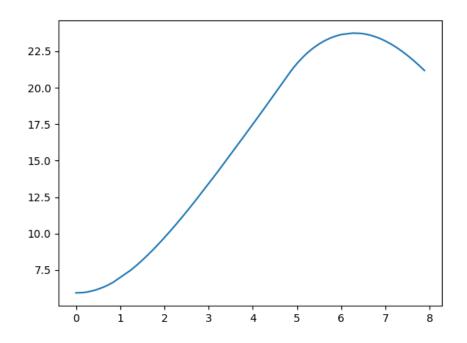
بسم الله الرحمن الرحيم رباتهای متحرک خودگردان – پاییز ۱۴۰۳ تمرین ۴: کنترل ارتفاع و کنترل وضعیت توسط حلقههای کنترلی

در این تمرین فرض شده است تخمین گر وضعیت از قبل پیاده سازی شده و در هر لحظه دسترسی کامل به بردار حالت تخمین گر داریم. به بیان دیگر مبتنی بر بردار حالت فعلی و اهداف تعریف شده در تمرین، می بایست کنترل گر طراحی شود. از آنجایی که عملکرد کنترل گر می بایست در شرایط واقعی ارزیابی شود، می بایست کنترل گر خود را در تعامل با یک شبیه ساز توسعه داده و آن را ارزیابی کنید. بدین منظور نیاز است که به یک شبیه ساز برخط متصل شده و برنامه و منطق کنترل گر خود را توسعه بدهید. فرآیند این کار در ادامه و در بخش اول تمرین توضیح داده می شود.

هدف: کنترل ارتفاع یک هواگرد چهارموتوره توسط یک کنترلگر PID

مساله الف: قرار است هواگرد را از سطح زمین به ارتفاع ۲۰ متری ببریم و نگه داریم. توجه شود که در کنترل ارتفاع، هواگرد نباید از ارتفاع ۲۰ متری تجاوز کند (حداکثر تلورانس قابل قبول برای overshoot زدن از ارتفاع ۲۰ متری، ۴۰ سانتی متر درنظر گرفته شود) – می توانید فرض کنید که بالاتر از ۲۰ متری سقف است و ارتفاع بالاتر منجر به برخورد هواگرد با سقف می شود. همچنین زمان اولین مرتبه رسیدن به ارتفاع هدف (با در نظر گرفتن آستانه overshoot) نباید از ۴ ثانیه بیشتر شود.

خروجی ارتفاع مربوط به یک کنترلر بسیار ساده را ملاحظه کنید. در این نمونه حدود ۲ متر از سقف ارتفاع عدول شده است و همچنین سرعت رسیدن به ارتفاع ۲۰ متری بسیار کم میباشد (محور افقی زمان بر حسب ثانیه و محور عمودی ارتفاع میباشد).

قدمهای حل:

- ابتدا کد را اجرا کنید تا اطلاعاتی از بردار حالت را که برای کنترل نیاز دارید، از هواگرد دریافت کنید و آن را نمایش بدهید.
- ۲. یک کنترلگر PID بر روی خطای موقعیت و خطای سرعت پیاده سازی کنید. دقت کنید که در تمامی مراحل این قسمت از تمرین، چون تنها ارتفاع را کنترل میکنیم، به هر چهار موتور مقدار ورودی مساوی بدهید (دستور هر کدام از موتورها باید مابین ۰ و ۱ باشد)

سعی کنید با تغییر ضرایب D ، P و D به رفتار مطلوب خواسته شده برسید. آیا موفق شدید؟ نمودار ارتفاع و فرمان دور موتور را بر حسب زمان ترسیم و تحلیل کنید.

motor command

= $-(k_P(position\ error) + k_d(velocity\ error) + k_i(integral\ of\ position\ error))$

مساله ب: همان مسئله الف را طوری حل کنید که منحنی سینوسی زیر را در ارتفاع (یعنی منهای Z) متابعت کند. خروجی سیگنال کنترلی و ارتفاع لحظهای را بر حسب زمان رسم و تحلیل کنید.

$$h = 15 + 5 \sin(0.4\pi t)$$

توجه داشته باشید که در این قسمت، به دلیل منحنی دار بودن رفتار دلخواه، رابطه کنترلگر می تواند مؤلفه های دیگری نیز داشته باشد. برای اطلاعات بیشتر به جزوه درس مراجعه کنید.

بلوکهای اصلی کد:

برای سهولت، یک بسته پایتونی tools در پیوست تمرین در اختیار شما قرار گرفته است و نمونهای از بلوکهای حلقه کنترلی مورد نیاز در ادامه آمده است که می توانید با روشهای کنترلی مورد نیاز در ادامه آمده است که می توانید با روشهای مختلف نظیر استفاده از نصاب pip آن را دریافت و نصب کنید:

pip install redis

هر یک از دانشجویان دارای یک شناسه هواگرد و رمز ورود هستند که جداگانه (در ماژول credentials.py) در اختیار آنها قرار میگیرد. در ادامه بخشهای اصلی یک بلوک کنترلی توضیح داده میشود.

```
import numpy as np
from tools.sim tools import SimConnector
from tools.viewer import LiveViewer
mport time
from tools.credentials import robot_id, password
sim = SimConnector(robot_id, password)
sim.reset()
viewer = LiveViewer(sim, 3)
viewer.start_view()
data_log = np.zeros([1e5, 2])
cntr = 0
# your initializations here
control rate = 20.0 # Hz
control period = 1.0/control rate
while True:
  state = sim.get drone state()
  height = -state['position'][2] # is needed for control
  data log[cntr, 0] = height # for logging and plotting purpose
  # calculate motor pwms
  data_log[cntr, 1] = motor_pwms
  cntr += 1
  sim.send motor command(motor pwms, motor pwms, motor pwms, motor pwms, control period)
  time.sleep(control_period)
  # termination criteria
  if termination criteria satisfied:
data log = data log[:cntr, :] # remove unnecessary memory allocs
# plottings here using data_log
```

ا – فایل zip پیوست تمرین از آدرس http://silo.aipark.ir/amb2024/assignments/04/codes and tools.zip قابل دریافت است.

۲ – البته به سایر بسته های مرسوم نظیر matplotlib ،numpy ،scipy و opencv-python نیز ممکن است نیاز پیدا کنید.

- ابتدا کلاس SimConnector، با شناسه هواگرد و رمز ورود ایجاد می شود.
  - ۲. با تابع reset مى توانيد هواگرد را در خانه قرار بدهيد.
- ۳. ابزارک LiveViewer با استفاده از تابع sim.get_cam_image نمونهای از کلاس LiveViewer می تواند با نرخ مشخص به صورت زنده تصویر دوربین هواگرد را به شما نشان بدهد (نرخ ۳ هرتز در کد نمونه قرار داده شده است باتوجه به شرایط اینترنت می توانید آن را بیشتر کنید).
  - ۴. با استفاده از تابع get_drone_state اطلاعات حالت لحظه ای هواگرد دریافت می شود.
- 4. در بخش control logic می بایست با توجه به مقادیر بردار حالت و هدف ارتفاع که درنظر دارید مقادیر دور موتورهای جلو-راست، عقب-چپ، جلو-چپ و عقب-راست را به همراه مدت زمان اعمال فرمان کنترل محاسبه کنید و توسط تابع send_motor_command فرمان بدهید. برای مدت زمان می توانید از مقدار 1.0/control_rate
  - ⁹. در صورتی که به هدف ارتفاع رسیدهاید می توانید از حلقه کنترل خارج شوید.
    - ۷. نرخ مطلوب کنترل در تمرین را می توانید ۲۰ هرتز درنظر بگیرید.
- ۸. در صورتی که هواگرد شما در پرواز دچار اختلال غیر قابل بازگشت شد، می توانید از دستور reset برای بازگرداندن آن به سطح زمین استفاده کنید. همچنین پس از آنکه به ارتفاع رسیدید و مجدد خواستید هواگرد را از زمین بلند کنید می توانید با همین دستور هواگرد را روی سطح زمین نشانده و مجدد کنترل را آغاز کنید.

چند نکته:

- در مسائل پروازی معمولاً دستگاه مختصات NED بیشتر از ENU استفاده می شود. درنتیجه هرچه هواگرد از زمین فاصله بیشتری بگیرد، موقعیت آن در محور Z، کمتر می شود (جهت مثبت محور Z رو به پایین است).
- کلیدهای دیکشنری حالت با استفاده از نام آنها قابل درک هستند. اغلب مقادیر دارای لیستهای سه گانه x و orientation کلیدهای دی خون می شود. z می باشند؛ به جز
- مقدار مربوط به زمان شبیه ساز تحت عنوان ts است که زمان برحسب نانوثانیه می باشد. مقدار زمان ها را با کم کردن زمان ها از اولین ts نرمالیزه از صفر کنید و در نمودار ها بر حسب ثانیه یا میلی ثانیه ترسیم نمایید.
- اتصال اینترنت شما به سرور شبیهساز می بایست اتصال با ثبات و با تاخیر کم باشد. برای بررسی آن از دستور زیر استفاده کنید:

ping www2.aipark.ir -t

نمونهای ایده آل از زمان ارسال بسته icmp و مدت زمان ارسال و بازگشت آن در تصویر زیر آمده است:

```
Pinging www2.aipark.ir [46.102.130.168] with 32 bytes of data:
Reply from 46.102.130.168: bytes=32 time=1ms TTL=128
```

اگر شرایط مناسب نبود، بهتر است اینترنت را تغییر بدهید یا در ساعاتی از روز تمرین را انجام بدهید که شرایط اینترنت مناسب تر باشد. نمونه زیر نیز می تواند قابل قبول باشد:

```
PING www2.aipark.ir (46.102.130.168) 56(84) bytes of data.
64 bytes from 46.102.130.168 (46.102.130.168): icmp_seq=1 ttl=57 time=5.20 ms
64 bytes from 46.102.130.168 (46.102.130.168): icmp_seq=2 ttl=57 time=5.72 ms
64 bytes from 46.102.130.168 (46.102.130.168): icmp_seq=3 ttl=57 time=5.20 ms
64 bytes from 46.102.130.168 (46.102.130.168): icmp_seq=4 ttl=57 time=4.79 ms
64 bytes from 46.102.130.168 (46.102.130.168): icmp_seq=5 ttl=57 time=5.17 ms
64 bytes from 46.102.130.168 (46.102.130.168): icmp_seq=6 ttl=57 time=4.96 ms
64 bytes from 46.102.130.168 (46.102.130.168): icmp_seq=7 ttl=57 time=5.49 ms
64 bytes from 46.102.130.168 (46.102.130.168): icmp_seq=8 ttl=57 time=5.49 ms
```

• در صورتی که ping time شما کمتر از یک میلی ثانیه بوده و این میزان jitter نداشته باشد، شرایط شبکه ایده آل است. در صورتی که این میزان از ۱۰ میلی ثانیه بیشتر باشد یا نوسان زیادی داشته باشد، تلاش کنید اینترنت خود را تغییر بدهید تا شرایط بهبود یابد.